

KOMENTAR

INDUSTRIJA

Industrijska proizvodnja u Federaciji Bosne i Hercegovine u mjesecu oktobru/listopadu 2007. godine u odnosu na prosječnu mjesecnu proizvodnju iz prošle godine veća je za 12,7%, a u odnosu na proizvodnju iz istog mjeseca prošle godine veća je za 8,3%, dok je u odnosu na septembar/rujan ove godine veća za 0,3%.

Posmatrano po područjima industrijskih djelatnosti u oktobru/listopadu 2007. godine u odnosu na prosječnu mjesecnu proizvodnju iz prošle godine, industrijska proizvodnja u području Rudarstva veća je za 22,0%, u području Prerađivačke industrije veća je za 15,7%, a u području Snabdijevanja/opskrbe električnom energijom, plinom i vodom manja je za 2,2%.

Posmatrano po glavnim industrijskim grupacijama industrijskih proizvoda u periodu januar/siječanj-oktobar/listopad 2007. godine u odnosu na isti period 2006. godine, proizvodnja bilježi povećanje kapitalnih proizvoda (indeks 142,7), trajnih proizvoda za široku potrošnju (indeks 130,7), netrajinih proizvoda za široku potrošnju (indeks 123,3), intermedijarnih proizvoda, osim energije (indeks 109,6), dok je zabilježeno smanjenje energije (indeks 96,8).

POLJOPRIVREDA

Neto težina zaklanih goveda u trećem tromjesečju 2007. godine uvećana je za 22,1%, neto težina zaklanih ovaca uvećana je za 17,3%, svinja za 14,8%, a kod peradi je uvećana za 36,4%, u odnosu na isti period 2006. godine.

U periodu od I – IX 2007. godine neto težina zaklanih goveda uvećana je za 15,8%, neto težina zaklanih ovaca smanjena je za 13,2%, svinja je uvećana za 6,2%, a kod peradi je uvećana za 61,0% u odnosu na isti period 2006. godine.

ŠUMARSTVO

Ukupna proizvodnja šumskih sortimenata u periodu I-IX 2007. godine u odnosu na isti period 2006. godine manja je za 54.000 m³ ili 3,3 %.

Proizvodnja sortimenata od četinara/četinjača je veća za 1.000 m³ (0,1%) dok je proizvodnja sortimenata od lišćara/listača manja za 56.000 m³ (6,4 %).

Ukupna prodaja šumskih sortimenata u periodu I-IX 2007. godine u odnosu na isti period 2006. manja je za 37.000 m³ ili 2,3 %.

COMENTARY

INDUSTRY

Industrial production in the Federation of Bosnia and Herzegovina in October 2007 rose by 12,7% in relation to the average monthly production of 2006, and rose by 8,3% in relation to October 2006 and rose by 0,3% in relation to September 2007.

Viewed according to branches of industry in October 2007 in relation to average monthly production of last year industrial production in field of Mining rose by 22,0% Manufacturing industry rose by 15,7%, Electricity, gas and water supply less for 2,2%.

Viewed according to main industrial grouping in period January – October 2007 in relation to same period of 2006, increase in production was posted at durable consumer goods (index 130,7), capital goods (index 142,7), non – durable consumer goods (index 123,3), intermediate goods except energy (index 109,6), decline was posted energy (index 96,8).

AGRICULTURE

In the third quarter in 2007 the net weight of slaughtered cattle increased by 22,1%, sheep increased by 17,3%, pigs increased by 14,8%, and poultry increased by 36,4% in relation to the same period of 2006.

In period I – IX 2007. the net weight of slaughtered cattle increased by 15,8%, sheep decrease by 13,2%, pigs increased by 6,2%, and poultry increased by 61,0% in relation to the same period of 2006.

FORESTRY

The total production of forestry assortments in period I-IX 2007 less for 54.000 m³ (3,3%) in relation to same period of 2006.

Production of assortments of coniferous rose br 1.000 m³ (0,1%) while the production assortments of broadleaf less for 56.000 m³ (6,4%).

The total sale of forestry assortments in period I-IX 2007 less for 37.000 m³ (2,3%) in relation to same period of 2006.

Prodaja sortimenata od četinara/četinjača veća je za 8.000 m³ (1,1%) dok je prodaja sortimenata od liščara/listaća manja za 45.000 m³ (5,2%).

GRAĐEVINARSTVO

Vrijednost izvršenih građevinskih radova za mjesec septembar/rujan 2007 godine u odnosu na prosječnu vrijednost prošle godine veća je za 60,3%, dok je u odnosu na isti mjesec prošle godine veća za 15,0%.

U mjesecu septembru/rujnu 2007 ukupni izvršeni građevinski radovi iznose 515.091.000 KM, a od toga na objekte visokogradnje odnosi se 57,0 % izvršenih radova, a na objekte niskogradnje 43,0 %.

U mjesecu septembru/rujnu 2007 na objekte novogradnje odnosi se 57,2 % izvršenih radova, a na rekonstrukcije, popravke i održavanje postojećih građevina 42,8 %.

Izvršeni efektivni sati u mjesecu septembru/rujnu 2007. godine iznose 1.889.974, od toga na objektima visokogradnje 54,0 %, a na objektima niskogradnje 46,0 %.

Broj radnika u mjesecu septembru/rujnu 2007. godine iznosi 12.212, od toga na objektima visokogradnje 52,9 %, a na objektima niskogradnje 47,1 %.

Vrijednost ugovorenih građevinskih radova u inozemstvu za prvi devet mjeseci 2007. godine povećala se za 3,1 % u odnosu na isti period 2006. godine. Vrijednost izvršenih građevinskih radova u inozemstvu za prvi devet mjeseci 2007. godine povećala se za 9,5 % u odnosu na isti period 2006. godine.

Od ukupne vrijednosti izvršenih radova u inozemstvu u prvi devet mjeseci 2007. godine, najveći dio odnosi se na zemlje Afrike i to 48,2 %.

Udio objekata visokogradnje u ukupno izvršenim građevinskim radovima iznosi 54,0 %, a udio objekata niskogradnje iznosi 46,0 %.

PRIJEVOZ I VEZE

U željezničkom putničkom prijevozu u periodu I-IX 2007. godine prevezeno je ukupno 314.000 putnika i ostvareno 23.620.000 putničkih kilometara, što je u odnosu na isti period 2006. godine manje za 1,6% putničkih kilometara, a broj prevezenih putnika veći je za 1,0%.

U željezničkom teretnom prijevozu u periodu I-IX 2007.

Sale of assortments of coniferous rose by 8.000 m³ (1,1%) while sale assortments of broadleafs less for 45.000 m³ (5,2%).

CONSTRUCTION

Total value of completed construction projects in month September 2007 in relation to average value completed construction projects in 2006 rose by 60,3% while in relation to same month of 2006 rose by 15,0%.

In September 2007 the total value completed construction works amount 515.091.000 KM, of which 57,0% related to building, and 43,0% civil engineering works,

In September 2007 57,2% of completed projects related to newly – built buildings 42,8% to reconstruction, maintenance and repair works of existing buildings.

The realized efective hours in September 2007 was 1.889.974. Share was following: bildings 54,0% and for civil engineering works 46,0%.

The number of workers in September 2007 was 12.212 which of the buildings 52,9% and on the civil engineering works 47,1%

In comparasion with the first nine months of 2006, in the first nine months of 2007 the value of contracts abroad more by 3,1 %, and the value of construction put in place more by 9,5 %.

The most part of completed projects in abroad in the first nine months of 2007, refer to countries of Africa 48,2 %.

Viewed according to types of works in completed construction projects, building construction shared 54,0 %, civil engineering shared 46,0 %.

TRANSPORT AND COMMUNICATION

The total number of passengers transported in rail transport in period January – September 2007 was 314.000 passengers and 23.620.000 passengers – kilometres realised, in relation to same period 2006 it is less for 1,6% in passengers kilometres, while the number of passengers transported rose by 1,0%.

In freight rail transport in January – September 2007

godine prevezeno je 5.147.000 tona robe, a ostvareno 512.893.000 tonskih kilometara, što je u odnosu na isti period 2006. godine više za 4,6% prevezene robe i manje za 5,7% tonskih kilometara.

U aerodromskim/zračnim lukama u periodu I-IX 2007. godine u odnosu na isti period 2006. godine promet putnika veći je za 7,2%.

Obim PTT usluga kod pismenosnih pošiljki u periodu I-IX 2007. godine u odnosu na isti period 2006. godine manji je za 11,7%.

Fiksni telefonski razgovori u minutana u periodu I-IX 2007. godine u odnosu na isti period 2006. godine veći su za 0,2%.

Mobilni telefonski razgovori u minutana u periodu I-IX 2007. godine u odnosu na isti period 2006. godine veći su za 19,7%.

Internet-trajanje konekcije u minutama u periodu I-IX 2007. godine u odnosu na isti period 2006. godine manje je za 1,5%, a **broj poslatih SMS poruka** veći je za 13,1%.

UNUTRAŠNJA/UNUTARNJA TRGOVINA

Trgovina na malo

U toku mjeseca septembra/rujna 2007. godine izvršili smo korekciju prethodnih podataka trgovine na malo za period I-VIII 2007., tako da je došlo do povećanja ukupnog prometa bez PDV-a sa 3.307.616 hilj./tis. KM na 3.349.446 hilj./tis. KM.

Promet u trgovini na malo sa PDV-om povećan je sa 3.470.527 hilj./tis. KM na 3.486.262 hilj./tis. KM, dok je promet trgovačkih poslovnih subjekata od ostalih djelatnosti povećan sa 336.954 hilj./tis. KM na 365.381 hilj./tis. KM.

Za mjesec septembar/rujan ovim istraživanjem je obuhvaćeno 1.764 poslovnih subjekata.

Promet u trgovini na malo sa uključenim PDV-om u septembru/rujanu 2007. ostvaren je u vrijednosti od 465.798 hilj./tis. KM, što je za 13,6% manje nego u prethodnom mjesecu, odnosno za 7,7% više nego istog mjeseca prethodne godine. U periodu I-IX 2007. godine vrijednost prometa u trgovini na malo sa uključenim PDV-om iznosi 3.952.062 hilj./tis. KM, što je za 14,5% više nego u istom periodu prethodne godine.

Ukupan promet bez PDV-a u septembru/rujanu 2007. iznosi 450.987 hilj./tis. KM, a u periodu I-IX 2007. godine 3.800.432 hilj./tis. KM.

Promet u ostalim djelatnostima bez PDV-a u septembru/rujanu 2007. godine iznosi 52.299 hilj./tis. KM, a u periodu I-IX 2007. godine 417.680 hilj./tis. KM.

transported 5.147.000 of goods and 512.893.000 metric ton – kilometres realised. Realised transported of goods rose by 4,6% and less for 5,7% in metric ton – kilometres in relation to same period 2006.

Passengers turnover at airport in period January - September 2007 rose by 7,2% in relation to same period of last year.

The volume of the postal services at letters mail in period January – September 2007 less for 11,7% in relation to same period of 2006.

Number of telephone calls by fixed telephones in period January – September 2007 rose by 0,2% in relation to same period of 2006.

Number of telephone calls by mobitel in period January - September 2007 rose by 19,7% in relation same period of last year.

Internet – minutes of connection in period January – September 2007 in relation to same period 2006 less for 1,5%, and number a SMS message rose by 13,1%.

HOME TRADE

Retail trade

During September 2007 we corrected preliminary retail trade data in period I – VIII 2007. Total value (VAT excluded) increased from 3,307,616 thousand KM to 3,349,446 thousand KM.

Value in retail trade (included VAT) increased from 3,470,527 thousand KM to 3,486,262 thousand KM, while the value of trade in other activities increased from 336,954 thousand KM to 365,381 thousand KM.

This survey covers 1,764 enterprises in September 2007.

Value of retail trade in September 2007 (VAT including) was 465,798 thousand KM, 13,6% less then in previous month and 7,7% more then in September 2006. In period I – IX 2007 realized value was 3,952,062 thousand KM, 14,5% more than in same period in previous year.

Total value (VAT excluded) in September 2007 was 450,987 thousand KM, and in period I – IX 2007 was 3,800,432 thousand KM.

Value in other activities (VAT excluded) in September 2007 was 52,299 thousand KM, and in period I – IX 2007 was 417,680 thousand KM.

Posmatrano prema pretežnoj djelatnosti poslovnog subjekta najveće učešće u prometu od trgovine na malo u septembru/rujanu 2007. godine ostvareno je u sljedećim djelatnostima: 52.1 SKD-a (Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavnicama/prodavaonicama) u vrijednosti od 168.798 hilj./tis. KM ili 36% od ukupnog prometa u trgovini na malo, zatim 52.4 SKD (Ostala trgovina na malo novom robom u specijaliziranim prodavnicama/prodavaonicama) u vrijednosti od 125.081 hilj./tis. KM ili 27% i 50.500 SKD (Trgovina na malo gorivima i mazivima) u vrijednosti od 93.942 hilj./tis. KM ili 20%. Učešće svih ostalih djelatnosti u ukupnom prometu od trgovine na malo je 17%.

Posmatrano po trgovačkim strukama najveći promet od trgovine na malo u septembru/rujanu 2007. godine ostvaren je po grupama kako slijedi: Nespecijalizirane prodavnice/prodavaonice živežnim namirnicama 131.423 hilj./tis. KM ili 28,2% od ukupnog prometa u trgovini na malo, zatim Motorna goriva i maziva 93.942 hilj./tis. KM ili 20,2% i Željezna roba, boje, staklo i ostali građevinski materijal 46.702 hilj./tis. KM ili 10,0%. Učešće svih ostalih grupa u ukupnom prometu od trgovine na malo je 41,6%.

Navedeni podaci odnose se na poslovne subjekte Federacije BiH čije su jedinice u sastavu locirane na teritoriji Federacije BiH.

Poslovni subjekti Federacije BiH čije se jedinice u sastavu nalaze na teritoriji Republike Srpske, u periodu 1.1. – 30.09. 2007. godine ostvarile su vrijednost prometa u trgovini na malo uključujući PDV od 135.603 hilj./tis. KM, a u septembru/rujanu u ovu obradu uključeno je cca 35 poslovnih subjekata što predstavlja 78% od ukupno registriranog broja poslovnih subjekata sa jedinicama u sastavu na teritoriji Republike Srpske.

Prodaja poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama, septembar/rujan 2007. godine

Prodaja poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama u septembru/rujnu 2007. godine iznosi 4.997.963 KM, što predstavlja povećanje prodaje za 181.415 KM ili za 3,8 % u odnosu na septembar/rujan prethodne godine.

U septembru/rujnu 2007. godine učešće u ukupnoj prodaji poljoprivrednih proizvoda na pijacama/tržnicama posmatrano po grupama proizvoda je sljedeće: "Povrće" (34,4%); "Voće" (20,4%); "Ostali proizvodi" (14,2%); "Perad i jaja" (13,5%); "Mlijeko i mlječni proizvodi" (9,2%); "Med" (3,9%); "Žita i proizvodi od žita" (2,1%); "Riba" (1,7%); "Drvo" (0,6%).

Prodaja i otkup poljoprivrednih proizvoda, septembar/rujan 2007. godine

Ukupna vrijednost prodaje poljoprivrednih proizvoda vlastite proizvodnje poljoprivrednih preduzeća/poduzeća i zemljoradničkih zadruga i otkupa poljoprivrednih proizvoda od porodičnih/obiteljskih poljoprivrednih proizvodača u

According to prevailing activity of business entities greatest value of retail trade in September 2007 realized in following activities: Retail sale in non-specialized stores 168,798 thousand KM or 36% in total sale, Other retail sale of new goods in specialized stores 125,081 thousand KM or 27%, and Retail sale of fuels 93,942 thousand KM or 20%. The share of all other activities in total retail sale was 17%.

According to branches the greatest values of retail trade in September 2007 were in following groups: Non-specialized stores of food in value 131,423 thousand KM or 28.2% of total sale, Automotive fuel 93,942 thousand KM or 20.2%, Basic metal goods, products for construction, glass 46,702 thousand KM or 10.0%. The share of all other groups in total retail sale was 41.6%.

These data related to enterprises and their units located in Federation B&H.

Business entities of Federation B&H with units located in RS, in period 1.1. – 30.09. 2007 realized value of retail trade (VAT included) in amount of 135,603 thousand KM, and September coverage contains 35 business entities, what is 78% from total registered business entities with units in RS.

Sale of agriculture products at outdoor markets in September 2007

Value of sale agriculture products at outdoor markets in September 2007 was 4.997.963 KM, it represent increase of sale in amount of 181.415. KM or 3,8% in relation to September of last year.

In September 2007 share in total sale of agriculture products at outdoor markets, grouped to products is as follows: Other products 14,2% Fruit 20,4%, Vegetable 34,4%, Milk and dairy products 9,2%, Honey 3,9%, Cereals and cereals products 2,1%, Poultry and eggs 13,5%, Fish 1,7%, wood 0,6%.

Sale and purchase of agriculture products in September 2007

The total value of sale agricultural products by own production of agricultural companies and agricultural cooperatives and purchase of agriculture products from individual agriculture producers in September 2007

septembru/rujnu 2007. godine iznosi 11.254.639 KM što u poređenju sa septembrom/rujnom prethodne godine je više za 725.438 KM ili za 6,7%.

Ukupna vrijednost prodaje poljoprivrednih proizvoda vlastite proizvodnje poljoprivrednih preduzeća/poduzeća i zemljoradničkih zadruga u septembru/rujnu 2007. godine iznosi 3.954.292 KM, što u poređenju sa septembrom/rujnom prethodne godine je više za 899.463 KM ili za 29,4%.

Ukupna vrijednost otkupa poljoprivrednih proizvoda od porodičnih/obiteljskih poljoprivrednih proizvođača u septembru/rujnu 2007. godine iznosi 7.300.347 KM, što u poređenju sa septembrom/rujnom prethodne godine je manje za 174.025 KM ili za 1,0%.

TURIZAM

U septembru/rujnu 2007. godine ostvareno je 34.918 dolazaka turista, što je za 10,9% više u odnosu na septembar/rujan 2006. godine.

Turisti su ostvarili 77.508 noćenja, od toga 28,2% domaći turisti, a 71,8% strani turisti. U septembru/rujnu 2007. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine noćenja domaćih turista smanjena su za 4,4%, dok su noćenja stranih turista povećana za 14,2%.

Kapaciteti u septembru/rujnu 2007. godine iznose 13.628 ležaja i u odnosu na isti mjesec prethodne godine viši su za 14,4%.

ZAPOSLENOST I NEZAPOSLENOST

Ukupan broj zaposlenih prema kadrovskoj evidenciji u mjesecu septembru/rujnu 2007. godine na području Federacije BiH je 409.897 osoba, što predstavlja povećanje broja zaposlenih za 0,38% u odnosu na avgust/kolovoz 2007. god. Upoređujući sa godišnjim prosjekom broja zaposlenih u 2006. god. na području Federacije BiH došlo je do povećanja broja zaposlenih za 5,21%.

Krajem septembra/rujna 2007. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine na evidencijama službi za zapošljavanje bilo je 371.017 nezaposlenih osoba, što predstavlja povećanje za 1.131 osoba ili 0,31% u odnosu na avgust/kolovoz 2007. godine.

Kvalifikaciona struktura evidentiranih nezaposlenih u septembru/rujnu 2007. godine bila je: VSS 7.527 ili 2,03 %, VŠS 5.106 ili 1,38%, SSS 82.201 ili 22,16 %, NSS 1.018 ili 0,27%, VKV 2.733 ili 0,74%, KV 131.500 ili 35,44 %, PKV 12.451 ili 3,36% i NKV 128.481 ili 34,63 %.

came to 11.254.639 KM, what in comparison with September of last year, represent increase for 725.438 KM or 6,7%.

The total value of sale agriculture products by companies and agricultural cooperatives in September 2007 amounts to 3.954.292 KM, what in relation to September of last year represent increase for 899.463 KM or 29,4%.

The total value of purchase agriculture products by individual agricultural producers in September 2007 amounts to 7.300.347 KM, what in comparasion with September last year represent declined for 174.025 KM or 1,0%.

TOURISM

In September 2007 was realized 34,918 tourist arrivals, what is for 10,9% more in relation to same month of last year.

Tourist was realized 77.508 nights of which domestic tourists was realized 28,2%, and foreign tourists 71,8%. In September 2007 domestic tourist nights less for 4,4%, and foreign tourist nights rose by 14,2% in relation to same month of last year.

Capacities in tourism in September 2007 come to 13.628 beds, what is for 14,4% more in relation to same month of last year

EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT

The total number of employed persons in September 2007. in the area of the Federation B&H came to 409,897. In relation to the previous month it rose by 0.38 %. In comparision with the annual average number of employed persons in 2006. year in the area of the Federation B&H, it rose by 5.21%.

According to Unemployment Service data there were 371,017 registered unemployed persons at the end of September 2007. in the Federation B&H. In relation to the previous month it rose by 1131 persons or by 0.31%.

Breakdown of jobseekers by level of qualification is as follows: university-level specialist's training 7527 or 2.03%; advanced specialist's training 5,106 or 1.38%; intermediate specialist's training 82,201 or 22.16%; low skilled workers 1,018 or 0.27%; highly skilled workers 2,733 or 0.74%; skilled workers 131,500 or 35.44%; semi-skilled workers 12,451 or 3.36% and unqualified workers 128,481 or 34.63%.

Učešće stručnih osoba u ukupnom broju registriranih nezaposlenih je 229.067 ili 61,74% a nestručnih 141.950 ili 38,26%.

Krajem septembra/rujna 2007. godine poslovni subjekti iskazali su potrebe za 2.603 radnika, tako da na jednu prijavu potreba za radnicima u mjesecu septembru/rujnu 2007. dolazi 143 radnik koji traži zaposlenje.

PLAĆA

Prosječna mjeseca isplaćena neto plaća po zaposlenom za septembar/rujan 2007. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine iznosi 666,18 KM.

U toku mjeseca septembra/rujna 2007. godine došlo je do smanjenja prosječne mjesecne isplaćene neto-plaće za 0,29%.

U periodu VII – IX 2007. godine prosječna mjesecna isplaćena neto plaća iznosi 664,82 KM. U odnosu na isti period prethodne godine došlo je do porasta prosječne mjesecne isplaćene neto-plaće za 9,77%.

Prosječna mjesecna isplaćena bruto plaća po zaposlenom za septembar/rujan 2007. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine iznosi 979,68 KM.

PENZIJE/MIROVINE

U Federaciji BiH za mjesec septembar/rujan 2007. godine penzije/mirovine su isplaćene za 322.388 penzionera/umirovljenika.

Visina isplaćenih penzija/mirovina za mjesec septembar/rujan 2007. godine je sljedeća:

Prosječna isplaćena penzija/mirovina iznosi	291,47 KM
Najniža isplaćena penzija/mirovina iznosi	229,68 KM
Zajamčena penzija/mirovina iznosi	306,25 KM
Najviša isplaćena penzija/mirovina	1.263,94 KM

Podaci o penzijama/mirovinama preuzeti su od Federalnog zavoda MIO-PIO.

CIJENE

Indeksi cijena na malo

Ukupan indeks cijena na malo u oktobru/listopadu 2007. godine viši je za 1,4% u odnosu na prethodni mjesec.

Indeks cijena industrijskih prehrambenih proizvoda viši je za 3,4%, industrijskih neprehrambenih proizvoda za 1,3%, pića za 1,0% i usluga za 0,1%. Indeks cijena poljoprivrednih proizvoda niži je za 2,0%.

Jobseekers a classified by skill level 229,067 or 61.74% are referred to as expert persons and 141,950 or 38.26% referred to as unskilled persons.

At the end of September 2007, organizations and employers stated needs for 2,603 workers, so that one job offering is available for every 143 workers seeking a job.

WAGE

The average net wage in September 2007. in the Federation B&H came to 666.18 KM.

In the course of September 2007. the average net wage decreased by 0.29 %.

In the period between VII –IX 2007. the average net wage came to 664.82 KM. In comparision to the same period of last year it increased by 9.77 %.

The average gross wage in September 2007. in the Federation B&H came to 979.68 KM.

PENSION

Payment pensions in September 2007. in Federation B&H were for 322,388 pensioners.

The level of payment pension in September 2007. was as follows:

Average payment pension	291.47 KM
The lowest payment pension	229.68 KM
Guarantee amount of pension	306.25 KM
The highest payment pension	1,263.94 KM

Data picked up from Federal pension fund.

PRICES

Retail price indices

The retail price indices in October 2007 in relation to the previous month rose by 1,4%.

The price index of agriculture products less for 2,0%, manufactured nonfood products rose by 1,3%, manufactured foodstuff rose by 3,4%. The price index for beverages rose by 1,0% and services rose by 0,1%.

Indeks cijena duhana se nije mijenjao u ovom mjesecu.

Ukupan indeks cijena na malo u oktobru/listopadu 2007. godine viši je za 3,6% u odnosu na prosječan indeks iz 2006. godine, za 2,4% u odnosu na decembar 2006. godine i 2,8% u odnosu na isti mjesec prethodne godine.

Za deset mjeseci ove u odnosu na isti period prethodne godine indeks cijena na malo je viši za 1,7%.

Indeksi troškova života

Ukupan indeks troškova života u oktobru/listopadu 2007. godine viši je za 1,8% u odnosu na prethodni mjesec.

Indeks troškova života za robe je viši za 2,2%, a za usluge se nije mijenjao u ovom mjesecu.

Indeks troškova života za ogrijev i osvjetljenje viši je za 9,7% (primjena višeg sezonskog tarifnog stava), stanovanje za 3,8%, odjeću i obuću za 3,1%, ishranu/prehranu za 1,9%, opremu stana/pokućstvo za 1,1%, duhan i piće za 0,4%, higijenu i njegu zdravlja i saobraćajne i telekomunikacijske usluge za 0,2%.

Ukupan indeks troškova života u oktobru/listopadu 2007. godine je viši za 2,4% u odnosu na prosječan indeks iz 2006. godine, za 1,3% u odnosu na decembar 2006. godine i za 2,7% u odnosu na isti mjesec prethodne godine .

Za deset mjeseci ove u odnosu na isti period prethodne godine indeks troškova života je viši za 1,0%.

Indeksi cijena proizvođača industrijskih proizvoda

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u oktobru/listopadu 2007.godine viši je za 4,6 % u odnosu na prethodni mjesec.

Posmatrano prema glavnim industrijskim grupacijama indeks cijena energije je viši za 14,9%, intermedijarnih proizvoda i netrajnijih proizvoda za široku potrošnju za 0,8%, te trajnih proizvoda za široku potrošnju za 0,5%.

U ostalim industrijskim grupacijama indeksi cijena se nisu mijenjali.

Posmatrano prema područjima SKD-a, u području snabdijevanja električnom energijom, gasom/plinom i vodom indeks cijena je viši za 21,9%, u području prerađivačke industrije za 0,8% , dok je u području rудarstva niži za 0,5%.

Posmatrano po odjeljcima rast indeksa cijena je registriran kod snabdijevanja/opskrbe električnom energijom, gasom/plinom, parom i topлом vodom za 23,3% (primjena višeg sezonskog tarifnog stava), proizvodnje celuloze, papira i proizvoda od papira za 4,9%, proizvodnje hrane i pića za 2,9%, proizvodnje koksa, naftnih derivata i nuklearnog goriva za 1,3%, proizvodnje namještaja za 0,7%, proizvodnje proizvoda od gume i plastike za 0,6%, proizvodnje metala za 0,5% i proizvodnje ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda za 0,3%.

The price index for tobacco are unchanged.

The retail price index in October 2007 rose by 3,6% in relation to average price index in 2006, In relation to October 2006 rose by 2,8%. In relation to December 2006 rose by 2,4%.

In period January – October 2007 in to relation to same period 2006 retail price index rose by 1,7%.

Cost of living indices

The cost of living index in October 2007 rose by 1,8% relation to previous month.

The index of cost for goods rose by 2,2% and for services are unchanged.

The index of cost for food rose by 1,9%, household furnishings rose by 1,1%, beverages and tobacco rose by 0,4%, fuel and lighting rose by 9,7%. The index of cost for housing and household operations rose by 3,8% , hygiene and health rose by 0,2%, telecomm. services rose by 0,2%.

The index of cost of living in October 2007 rose by 2,4% in relation to average cost of living index in 2006 and in relation to same month of previous year rose by 2,7%. In relation to December 2006 less for 1,3%.

In period January – October 2007 in relation to same period 2006 cost of living indices rose by 1,0%.

Indices of producers' prices of industrial product

The price index of producer industrial products in October 2007 rose by 4,6% in relation to previous month.

Viewed according to main industrial groupings price index in energy rose by 14,9%, intermediate goods except energy rose by 0,8%, non-durable consumer goods rose by 0,8%, durable consumer goods rose by 0,5%.

In other industrial groupings are unchanged..

Viewed by sections and divisions of SCE-a in the area of mining price index less for 0,5% in the area of manufacturing rose by 0,8% and electricity, gas and water supply price index rose by 21,9%.

Increase at price index was registered at following divisions: electricity, gas and water supply 23,3%, manufacture of pulp, paper and paper products for 4,9%, manufacture food and beverages for 2,9%, manufacture of coke refined petroleum and nuclear fuel for 1,3%, manufacture of furniture for 0,7&, manufacture of rubber and plastic products for 0,6%, manufacture of basic metals for 0,5% and manufacture of other non-metalic mineral products for 0,3%.

Pad indeksa cijena je registriran kod proizvodnje kemikalija i kemijskih proizvoda za 8,1%, proizvodnje električnih mašina/strojeva i aparata za 3,3%, vađenja ostalih ruda i kamena za 0,8%, a kod vađenja ugljena i treseta za 0,4%.

U ostalim odjeljcima indeksi cijena se nisu mijenjali u ovom mjesecu.

Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u oktobru/listopadu 2007.godine viši je za 7,9% u odnosu na prosječan indeks iz 2006. godine, u odnosu na decembar/prosinac 2006. godine viši je za 3,4%, a u odnosu na isti mjesec prethodne godine viši je za 3,9%.

Za deset mjeseci ove u odnosu na isti period prethodne godine indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda je viši za 4,7%.

Potrošačka korpa

Korpu potrebnih proizvoda čine najvažnije životne namirnice, koja po sadržaju i količinama predstavlja minimum potreba za obnavljanje energije koja se potroši radom, a koju su izračunali stručnjaci za ishranu/prehranu.

Iz kategorije proizvoda " ishrana i piće " napravljen je izbor proizvoda za potrošačku korpu koja pokriva standardne potrebe četveročlane porodice bez pretenzije da označava granični slučaj na bilo koji način.

Izdaci za ishranu/prehranu i piće prema ovoj korpi u oktobru/listopadu 2007. godine iznose 528,89 KM, što je za 12,04 KM ili za 2,3% više u odnosu na septembar/rujan kada su iznosili 516,85 KM.

Decline at price index was registered at following divisions: manufacture of chemical and chemical products for 8,1%, manufacture of electrical machinery and apparatus for 3,3%, other mining and quarering for 0,8%, mining of coal and peat for 0,4%.

In other divisions at price index are unchanged.

The prices index of producer industrial products in October 2007 rose by 7,9% in relation to average index in 2006 and in relation to same month of last year rose by 3,9% in relation to December 2006 rose by 3,4%.

In period January – October 2007 in relation to same period 2006 index of producers prices of industrial products rose by 4,7%.

Basket of necessary product

The basket of necessary products containing the most important products that by content and quantities calculated by experts, and that provides minimum needs for renewal power that expended of work.

From category products "Food and beverages" made selection of products for basket that covers standard needs for a family of four in a month, without pretension that marking limited case on any way.

Expenditures for food and beverages according to the provided list in October 2007 amounts to 528,89 KM, which is for 12,04 KM or 2,3 % more in relation to previous month when amounted 516,85 KM.